

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 18 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Holyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség közlirátok visszaadását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 1.

Agrár-programm.

Néhány nap óta az agráriusok mozgalmá, illetőleg szervezkedése foglalkoztatja, még pedig ugyancsak élénken a politikai köröket.

Ismerve a mi politikusainknak határtalan rajongását a merkantilizmus érdekeiért, — ismerve határtalan buzgólkodásukat a »közgazdasági tevékenység« aranytermő térein, — érthetőnek találjuk, hogy érzékenyen felszisszennek az agráriusok szervezkedésének hallatára. Most anélkül is alaposan a tyukszemükre hágtak az összeférhetlenségi törvényjavaslattal, — csak az hiányzott még, hogy a választások előestéjén az agráriusok is mozgolódjanak. Nem elég bajt csinálnak nekik a rettegett néppárt?!

Pedig a magyar gazdák okosan teszik, hogy idejekorán mozgolódnak és most a választások előtt adnak kifejezést jogos és méltányos kívánságaiknak és követeléseiknek.

Hogy külön pártot képeznek-e, vagy csak a meglevő pártok keretében igyekeznek tért foglalni, — az a dolog lényegére nézve nem egészen mellékes körülmény. A szabadelvű pártot megriadtak attól a hírtől, hogy az agráriusok külön pártot alakítanak, — az a riadalom egészen természetes, mert hisz ugyanis elég frakció van az egységesnek hirdetett szabadelvű pártban. No de csakhamar megszűnt a riadalom, mert az agráriusok

illetékes vezeterei úgy nyilatkoztak, hogy míg Széll Kálmán áll a kormány élén s míg az agrárius Darányi az ország földművelésügyi minisztere, addig nem szükséges külön pártot alakítaniok.

Ebben pedig alaposan csalódnak az agráriusok, mert Széll Kálmánban és Darányiban megvan ugyan a hajlandóság az agrárius érdekek istápolása iránt, de míg a kormány táborában oly nagy számmal ülnek a merkantilizmusnak közgazdasági tevékenységben utazó vigéczei, és míg maga a kormánypárt legalább a közgazdasági téren el nem hagyja a liberálizmusnak nagy képű theóriáit és elveit, melyek egy negyedszázad alatt elnyelték a magyar földnek minden termését s kiszípolyozták annak minden erejét, — addig nem reménylhetik az agráriusok elveik diadalát s programjuk megvalósítását.

Liberálizmus és agrár-programm kizárják egymást. Jól tennék azért a magyar gazdák, ha nem kötnék sorsukat a liberálizmus rozoga rendszeréhez, melynek elvei amugy is homlokegyenest ellenkeznek az agrár-programmmal.

Maga a program, melyet az alábbiakban közlünk, igen józan elveket hirdet s nemcsak a magyar föld érdekeit karolja fel, hanem kiterjeszkedik az egész közgazdaságra, különösen melegen védi a kis iparosok és munkások érdekeit.

E programmpontok javarészt megvannak a néppárt programjában is, mindazáltal még a választások előtt jó lenne e tekintetben kiegészíteni a párt programját.

Az alábbi program még nem végleges, hanem csak tervezet. Nagyjában kétségkívül ugyanaz lesz majd a végleges program is. Egyelőre ezt is érdekes megismerni, részünkről kötelességünknek ismerjük minél szélesebb körben terjeszteni.

Az említett tervezetet adjuk a következőkben:

Mint hogy a mezőgazdasági üzlet jövedelmezőségének alapja a jó és könnyű értékesítés, kívánják tehát: 1. A belföldön a hazai piacon a természetes árfejlődés biztosítását, olcsó és a belforgalom igényeit kielégítő közlekedést és a hazai fogyasztás fejlesztését: a külföld versenyével szemben az összes termelést egyenlően védő vámpolitikát, a közlekedési eszközök fejlesztését, szaporítását s nemcsak a külföldre irányuló, de a belföldi forgalomban is olcsó és közvetlen szállítási tarifákat: a vízi közlekedési utak kiépítését: a mezőgazdasági ipar fejlesztését, a közlekedési törvényhozási uton való szabályozását, a fedezetlen határidőüzlet betiltását; az államvasutakkal kapcsolatban közraktárak felállítását és közlekedési raktárszövetkezetek alakulásának előmozdítását; a termények, élelmi cikkek — különösen a bor — hamisításának üldözését; s a tisztességtelen verseny kiküszöbölését: a szabad versenyt korlátozó, vagy megszüntető kartekek törvényes szabályozását, ringek, összebeszélések törvényes üldözését; a termények beraktározásával kapcsolatos vásárok és aukciók fejlesztését; a fogyasztás fejlesztését. — 2. A külfölddel szemben: kereskedelmi összeköttetéseink kiterjesztését, új fogyasztási piacok szerzését, az osz-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Palatinus Helena és Piger Librus
 Marius.

(Avult római feljegyzések nyomán)

Irta: Hantke Emil.

Piger Librus Marius kimerülve érkezett kis hónapos szobájába, melyet özv. Labikrana Laurától, egy finanszbiros özvegyétől vett bérbe.

Belépvén pedig a hajlékba foliánsát és kalamárisát a falhoz vágta, ő maga pedig leheveredett a medvebőrös kerevetre és így szólt: — Ez már mégis sok! Micsoda pechl! Ma már a harmadik szekundát fogtam a számtanból!

Ebből megtudjuk, hogy Piger Librus Marius diák. Ha tovább kutatunk és figyelünk mást is megtudunk.

Piger Librus Marius előveszi naplóját és a következőket írja bele:

»Aki szerelmes, a nem képes mathesist tanulni. Nem pedig azért mert e két fogalom

homlokegyenest ellentmond egymásnak. A szerelem szerint 2 szív egyesül egymással egy fontos egészzé, vagyis 1 szív + 1 szív = 1 együtt érző szív. Mig a mathesis szerint 1+1=2. És csodálatos! Ezt meg Spurint Lator professzor nem érti!«

Igy aztán arra is rájövünk, hogy Piger Librus Marius diák, hetedikbe jár és szerelmes.

Ezeken kívül nincs is más foglalkozása. De igen! Mindennap tesz egy rendes sétát, délután 5 óra tájban az Esquilinus köruton.

Ez képezi a csomót, melynek kibogozása jelenleg lehetetlen.

Mert ugyanabban az időben jött haza Palatinus Helena is a nőipariskolából.

Ha pedig egy VII. éves diák lát egy gyönyörű antik fejet, éjfekete göndör hajjal, (Stefánia frizurába szedve, tüzes szemekkel, cseresznye piros ajakkal, nevető fogsorral, hamiskás mosolylyal nem csoda, ha Aristoteles és Pythagoras tételei összevarodnak agyában és egész kábultnak érzi magát. Ilyenkor bizony jól is esik egy kis séta.

Marius éppen így volt! Mióta Helenát meglátta, állandóan idült kábultság gyötörte.

Van szerencsém mély tisztelettel tudatni, hogy Olasz, Fő-
 utca (Orsolya szüzek zárdájával szemben)

Fűszer- és csemege-üzletet

nyitottam, melyben rendkívüli olcsó árak mellett pontos kiszolgálást ajánlva, egy próba bevásárlást kér

Uj üzlet!

Ugy helybeli, valamint vidéki nagyobb megrendeléseknél külön kedvezmény.

Tehát cseppet sem lehet csodálkozni, ha 6 délután öt órakor sétálni ment.

Ilyenkor látta őt hol piros, hol rózsaszín, hol világoskék tunikában, kecsesen libegni hazafelé. Szeme fényes nappal is úgy világított mint a nap. Marius pedig mint a csillagászatban jártas tanuló, bolygójárává szegődött az általa felfedezett naprendszernek. Szemeit hol arczára, vagy pedig kis munkatáskájára függesztette, melyre czinóber színű betűkkel volt e név kihimezve: Helena. S a mint haladt utána, magában ismételtette: Helena... lene, ... na...

Egyszer a mint megy utána, szemei egy bizonytalan tárgyat vesznek észre. Közelebb ér, felveszi, hát egy piczi kis batiszt zsebkendő, melynek egyik sarkában szinte tüdőklótt a monogram két betűje: P. H.

Marius arczán örömsugár villant keresztül és mint a villám termett ott mellette.

— Helena nagysám! azt hiszem a kegyed zsebkendőjét voltam oly szerencsés megtalálni.

— Ni csakugyan az enyém. Köszönöm hogy visszaszolgáltatta. De mondja csak Ma-

Czillér Vinceze,

Nagyvárad,

Olaszi, Fő-utca.

trák fogyasztási piac lehetséges biztosítását és pedig közös vámterület esetén oly *agrár védvámokat*, melyek a külföld versenyét a monarchia piacairól távollattartják önálló vámterület esetén az osztrák ipari behozatal olymértű kedvezményezését, más államok hasonló behozatalával szemben, amely mértű kedvezményezésben részeseül Ausztria részéről a mi odairányuló nyerstermék kivitelünk; oly kereskedelmi szerződések kötését, melyek legfontosabb nyerstermékünk akadálytalan kivitelét biztosítják; a külföldi konzulátusoknál a hazai kiviteli érdekek ápolása szempontjából magyar szakértők alkalmazását.

A mezőgazdasági terület jövedelmezőségének második tényezője az olcsó termelés, kívánunk tehát oly intézkedéseket, melyek a *termés mennyiséget fokozzák, a termelési költségeket csökkentik*. Kivánják a szakértelem fejlesztését és terjesztését: egyetemi rangú *mezőgazdasági főiskola* létesítését;

mezőgazdasági szakismeretek és új eljárások népszerűsítését a kiállítások és versenyek rendezésének támogatásával:

Olcsó hitel; a községi hitelszövetkezetek gyarapítását; olcsóbb jelzáloghitelt a kisbirtokosnak; az életbiztosítással kapcsolatos jelzáloghitel életbeléptetését;

szövetkezeti alapon az *ingó záloghitel* megvalósítását a bérbeadó jogos érdekeinek megvédésével;

A termelés szervezkedését.

A földbirtok terheinek csökkentését, új földterhek mentesítését.

Helyes földbirtokpolitikát s ennek keretén belül a nemzeti, társadalmi és gazdasági szempontokkal számoló telepítési törvényt; a kisbirtokos osztály érdekében *birtokminimum* létesítését szabályozó törvényt; idegenek földbirtokszerzését és fokozott megadóztatását szabályozó törvényt; tagosítás megkönnyítését és gyorsítását.

A vezetésre s társadalmi tevékenységre hivatott *független középosztály* képzését s a létező fentartását.

Az ipar és kereskedelem fejlesztését oly irányban, hogy annak alapjait első sorban a hazai termelés és fogyasztás képezze; a *vidéki városok iparának és kereskedelmének fejlesztését*; új ipari vállalatok keletkezésének elő-

mozdítását, közszállításoknál és építésekénél a hazai nyers anyagnak és ipari termelésnek elsőbbség biztosítását; a büntető törvénynek és a kereskedelmi törvénynek a nemzet gazdasági és társadalmi érdekeivel összhangzó átdolgozását; az *ipartörvény módosításánál a kisipar és a humanizmus követelményeinek figyelembevételét*; a magasabb ipari és kereskedelmi oktatás fejlesztését.

A *szociális törvényalkotások* folytatását a *nép vallás erkölcsi nevelését*, különösen pedig: a *szegényügy* rendezését, a *munkahiány csökkentését*; a *munkás otthonának és üzleti; valamint házi eszközének le nem foglalhatóságát*; életbiztosítással kapcsolatos munkáslakásokat építő szövetkezetek alkotását állami kedvezményekkel; községi közmagtárak és segélylapok létesítését:

a bevándorlás és kivándorlás szabályozását;

a házi ipar fejlesztését és szervezését; úszóra minden nemének kiirtását;

gyors és olcsó igazságszolgáltatást és közigazgatást a pénzügyi egyensúly megóvása mellett.

Az állami és közigazgatási tisztviselők *jobb díjazását* és szolgálati pragmatikájuk megállapítását.

A kis alamuszi.

Emlékszünk még ugy-e a kis alamuszira? Arra a szőke fürtös, szende arcú legénykére, a ki azonban telve van pajkossággal és hunczfutsággal? A kinek arra van a legfőbb gondja, hogyan tréfálja meg a környezetét amugy Isten igazában?

Olyan jóízűen kacagtunk rajta a színházban!

Nos hát a kedves operettnek folyt. köv. a legnagyobb komédiában: a politikában. A hirt örömmel vesszük s följegyezzük, mint egyik szép jelenségét a színház kulturális hatásának.

Új párt van keletkezében; az agrár-párt. Nem néz ez a közjogi meddő vitákra, a 48-as és 67-es alapra, hanem néz a legszentebb alapra: édes magyar hazánk földjére; erre a drága földre, melyet vérrrel szerzett a mi né-

pünk s melyet dobszóval szednek tőle el a jövevények.

Ezt a földet akarják megvédelmezni, ez ad nekik is erőt a küzdelemhez. Hősi, époszbavaló küzdelem lesz az!

Csak hogy most jön a komédia: a kis alamuszi.

Ártatlan arcuzal sompolyog be a székelyhidi erős 48-as kerületbe. Ha valaki kérdezi, mit keres, kenetteljes hangon feleli:

— Képviselőjelölt leszek az én drága magyar népem érdekében!

Ha valaki a pártállása után érdeklődik, még kenetesebben feleli:

— Agrárius vagyok! Csak a haza szentelt földjét tekintem, klikkektől függetlenül akarok küzdeni a népért.

S ha a nevét is kérdik, egy névjegyet ad át:

— *Szunyogh Szabolcs.*

Csak hogy a névjegyről immár gondosan ki van törölve az a pár szó, hogy:

— A nagyváradi merkantil-liberális hivatalos lap főszerkesztője.

Azt gondolja a képviselőjelölt ur, hogy azért senki fel nem ismeri az átöltözött — kis alamuszit?

Oh, milyen ártatlanul naiv is az a kis alamuszil!

A birói rendszer kritikája.

Érdekes bírálatot mondott *Fassie* Tódor magyar-csékei képviselő a birói rendszerről, különösen a belső adminisztrációról. Rámutatott ama ferde világitásra, a melyben bíránk a jelenlegi statisztikai kimutatások által feltűnnek. Mindenre jók ezek a kimutatások, csak arra nem, hogy a bíró munkásságának hü képét nyujtsák. Egyébként is több olyan hiányt fedezett fel *Fassie* a jelenlegi rendszerben, a melyeket kár volt csak úgy egyszerűen konstatálnia. Élesebb kritikát kellett volna azok felett gyakorolni, mert hiába, a nélkül nem ér el ma hatást.

Erélyét a nemzetiségi iskolák védelmére tartogatta a képviselő ur. Kár volt érte. Ha a bíróságok érdekében szól erélylyel, azt el is hiszik, meg is köszönik. De ha azt akarja bevitatni, hogy a zöldszász stb. zugiskolákban csupa cseppentett magyar honfiakat nevelnek, azt sem meg nem köszöni, sem el nem hiszi senki!

rins ur, honnan tudja azt maga, hogy engem Helenának hívnak?

— Hőp . . . hőp . . . hát . . . hát Helena nagysám honnan tudja, hogy engem Mariusnak hívnak?

— Honnan? csak ne szerénykedjék mondás gráciáserterű mosoly játszadozott arcocskáján. Hisz ismerjük itt magát a Réten mindnyájan. Vagy azt hiszi nem olvassuk egymás között a *Piger Librus* Marius epodoszait, idylljeit és novelláit, melyeket mind első fokon dicsérettel fogadnak el a *Vergilius* önképzőkörben? De bizony és mondhatom, hogy mind szép dolgok. De mondja már meg, hogy azt honnan tudja, hogy én Helena vagyok?

— Most én mondhatom Helena nagysámnak, hogy tulságos szerény. Hiszen ha más nem, hát ez a csinos kis ridicül mindent elárul.

— Ni! Erre nem is gondoltam. Be is fordítom mindjárt, hogy ne látszódjék az az oldala.

— Oh ne tegye Helena kisasszony! Ha tudná, hogy mily benső örömem telt nekem abban, valahányszor csak olvashattam róla azokat a szépen stikkelt betűket: Helena, hát egészen boldog voltam. De hát hogy is ne. Hisz egy csekélyke tárgy, mely szereteteinkké, oly tulajdonsággal bír, mintha magával az illetővel foglalkoznánk.

— Minervára mondom maga nagyon szépen tud kedves Marius beszélni. De minek akar még maga most is a táskámon levő Helenával

bíbelődni, mikor annak tulajdonosnéjával is beszélhet.

— Oh hát szabad lesz ezután is?

— Miért ne? Remélem, hogy mint híres költő és mint jövendő tagja az Akadémia Romana és Heratius társaságnak csak nem fogja megvonni társaságát tőlem . . .

— De ilyet mondani! Hisz én adok hálát Vénusnak, hogy megengedte ezt a nagy kegyet érnem.

— Ejnye de kár, hogy már majdnem itthon vagyok. Megengedjen Marius ur, de ne kíséren el égézen a kapuig, mert ha meglátna a máter, hát lenne nekem . . . Saturnusra! nézze csak ott jön magának is a direktora.

— Kisztihand . . . s rohant Marius ott hagyva Helenát. Mert Spurint Lator a direktor szigorú, de igazságos ember volt. Megbocsáthatlan hibája csak az volt, hogy nem tudta túrti, ha diákjai hasonlókorú lányokkal bizalmas érintkezésbe akartak keveredni. Egy percz alatt üres lett a szintér, csak a sárguló narancsfaszörgő levele ropogott a direktor lábai alatt a Tiberiskő járdán, a mint igyekezett ki a ligetbe.

Hanem azért másnap megint együtt mentek haza. Alig váltak el és éppen akkor, mikor már Marius Amort akarta valamihez segítségül hívni, — a direktor újra feltűnt a láthatáron. A dolog kezdett aggasztóvá válni, de azért Marius mégis vakon rohant a vesze-

delembé, míg csak be nem teljesedett rajta is, hogy addig jár a korsó a kutra, míg egyszer eltörik.

A lenyugvó nap bágyadtan ereszté keresztül vörhenyes sugarát a Via Appia sárguló akáczfáin. De azért Marius szívében a legillatosabb tavasz virágozott. Ékes, választékos szavakban beszélt és már odaérték arra a sarokra, dol a *Bođega Hungarica* van, mikor végre is ki akart rukkolni szíve érzelmeivel.

— Helena édes . . .

— Jupiterre! Meglátott! . . .

— Jaj hogy az ör . . .

De már hiába. A direktor ott ment el előttük.

Az a pillantás, melylyel Mariust végigmérte, megfagyasztá ereiben a vért. Szerelme legalább is 5 %-el lejjebb hült. Tőgáját szorosan magára öltve szontyolodva ment haza. És dühöngött folyton, hogy minek is van szív és a szívben szerelem? De ha meg van mind a kettő, minek van akkor direktor?

Ad rem! Direktor! Eszébe jut, hogy holnap mathesis és több mint bizonyos, hogy ő felelni fog. Előveszi hát a könyvet, hogy átnézzé a leczkét, a permutálást. Ezt a szót kezdte el permutálni: Helena. De akárhogy is permutálta, sohase jött ki másképp, csak így: Helena.

Másnap csuf erős idő volt, péntek és 13-ika. Valami rossz omen vett erőt rajta.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 1.

Az igazságügyi tárczát ma befejezték.

Még ma áttértek *Visontai Soma* indítványának, az ügyvédek országos nyugdíjgyesületének tárgyalására.Eppen erről felelt *Plósz* miniszter *Visontainak*, midőn a karzatról egyszerre valóságos *röpirat-felhő* bocsátkozott le a képviselő urakra. A röpirat így kezdődött:

Képviselő urak! A jogfosztottak, az alkotmány sánczain kívül állók kiáltanak önkhöz . . .

Aláírva: Munkát és jogot a népnek!

A terembiztosok rögtön felrohantak a karzatra és elcsipték a két szoczialistát: *Grossmann* és *Weinbergert* és átadták a rendőröknek.Elnök *Tallian Béla* 10 órakor nyitja meg az ülést.

Napirend: az igazságügyi tárcza részletes tárgyalása.

A ház szavaz a *Visontai Soma* által benyújtott határozati javaslat felett. A ház az első javaslatot elutasítja.

A második javaslatnál:

Plósz Sándor miniszter kijelenti, hogy a fegyházakban született gyermekek anyakönyvi bejegyzésében ki fogják hagyni azt a megjegyzést, hogy a fegyházban született.*Visontai* erre a kijelentésre határozati javaslatát visszavonja.

A harmadik javaslat:

Szell Kálmán kijelenti, hogy annak idején a közigazgatási bíraskodásra vonatkozólag előterjesztését megteszi.*Visontai Soma* visszavonja határozati javaslatát.

A negyedik javaslatot, mely a sajtóbíróságokra vonatkozik, a ház többséggel elvetette.

Attér a ház az igazságügyi tárcza részletes tárgyalására.

Tétel: *Törvényszék és járásbíróságok tétele.**Barta Ödön*: Nem akarja a tétel alá eső összes kifogásait felhozni, mert hisz a miniszter tegnapi beszédjében már utalt a bajok orvoslására. De talál nagyon sok orvoslandó hiányt, különösen az előmenetel és kezelőség ügyében.

Nem tartja igazságosnak a munka statisztika bemutatását, melynek alapján az előléptetések történnek. Mert ez a statisztika legtöbbszörre nem adja igaz képét egy bíró működésének. Legtöbb ítéletet, vizsgálatot a bírósági jegyzők, gyakornokok indokolnak meg s ez mint bírói ítélethozatal szerepel. Hibáztatja azt az eljárást, hogy egy-egy bíró minden előléptetésekor kell, hogy új esküt tegyen bírói függetlenségére. Szólv tiltakozik az eskü ilyen profanálása ellen. Hosszasan, behatóan tárgyalja és hibáztatja a törvényszéki elnökök és ügyészek tulterheltségét.

A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról).

Eszterházy Kálmán gróf: A kolozsvári járásbíróság ketté osztása érdekében szólt föl. E kerület területe 204 négyzet km., tehát egyike a legnagyobbika s az egyes községek nagy távolságra vannak egymástól. Ohajtandónak tartja, hogy ez a kerület két részre osztassék és egy új gyalui kerület létesíttessék. (Általános helyeslés.)

Visszaélés az eskűvel.

Páder Rezső: Szóba hozza, hogy sok helyen az igazságszolgáltatás gyenge lábbon áll. Itt van *Egass Edének* jelentése a ruthén viszonyokról, ahol olyan szomorú dolgokat olvasunk, hogy valóban megdöbben az ember. A hamis eskü kenyerkereset. Felolvast több *Mármarosból* érkezett jelentést, melyek az igazság meghamisítására vonatkoznak. A bevándorló készpénz és áru kölcsönadás révén befolyásolja az embereket s így azokat mint tanukat esetleges peres ügyeiben befolyásolja.E tekintetben hivatkozik *Erdélyi Sándor* volt igazságügyminiszter 1896-ban *Munkács*on tartott s a hegyvidékiek érdekeit felölelő beszédjére, melyben maga a miniszter is igen sajnálatosan emlékezik meg. Itt van az alispán ki jelentésében panasolja, a hamis eskü és tanu megvesztegetést, napirenden levőnek mondja a hamis tanuzást.

Kifogásolja az eskümintát melyet egyes vallásfelekezetek magukra kötelezőnek nem tartanak és így a hamis eskü nem is rossz színben tűnik fel előttük. Szólv előadta a bajokat s csak várja a minisztert, hogy ez ellen iparkodjon tenni.

A költségvetést nem fogadja el. (Elénk helyeslés balról.)

Rátkay László: A telegkönyvvezetés hiányaira hívja fel a miniszter figyelmét. — Ennek a rendezése haladékot nem szenvedhet. — A telegkönyv keretén munkaerő miatt oly hiányok vannak, melyek igen sok visszásságot szülnék. Felhoz egy tolnamegyei esetet s kéri a telegkönyvvezetés rendezését.

Tisztelet az eskűnek.

Plósz Sándor igazságügyminiszter. Első sorban tartozik azzal a kijelentéssel *Barta Ödönnek*, hogy hibás az az állítása, mintha csak az léphetne elő, ki minimum 120 ítéletet hoz egy évben. Ez nem áll, mivel a bírák alig 80—100 ítéletet hozhatnak egy-egy évben. — Az ellenőrzésért a bírák munkastatisztikájára szükség van. A bírák esküje és fizetés fogantatása törvényben van megállapítva, de az új perrendtartás keretében igyekezni fog azt is szervezni.

A törvényszék és az ügyészségi vezetőktől igyekezni fog a pénzkezelést elvonni.

A végrehajtás novelláját még ez ülés alatt fogja a Ház elé terjeszteni. Nagyon sok kérdést talál reformra s igyekezik is e téren reformokra.

Reformálni fogja különösen a büntető eljárást, úgy a csalás és lopás minősítését, ez utóbbinál külön tekintettel lesz a kiskorúak vétségére, mert ijesztő ezek száma. 1900-ban 18.000 esetben ítél a bíróság kiskorúak vétségében. Rendezni kívánja a betétszerkesztést, figyelemmel lesz a *Bátkay* által felhozottakra. A gróf *Eszterházy Kálmán* kérését, hogy *Gyalun* új járásbírószágot, telegkönyvi hivattal szervezzen, megfontolás alá veszi és hiszi, hogy e kérésnek eleget fog tenni.A *Páder Rezső* előadását okvetlen megfontolás tárgyává fogja tenni s e tekintetben a legszigorubb eljárást igéri. — Különösen a bizonyításra vonatkozólag ily vidékeken kifogja zárni az eskü bizonyítását s tisztán a cselekmények folyama fogja képezni a bizonyítást.

A csalás hivatali üldözése ki nem vihető, de e tekintetben intézkedik.

Kéri a tételt megszavazni.

Tételt a Ház elfogadja.

Thaly Ferencz: A telegkönyvi hatóságok szaporítását kéri. — Erre nézve meg van a joga s ígerte a miniszternek, még 1871-óta, de

Szerette volna elblicczelni az előadásokat, de nem lehetett, mert látta az öreg.

És csakugyan. A számtan órán ki az, kit kihívják: *Piger Librus Marius*. Beszéljen a permutációról. *Marius* permutált is, de az öreg végre is megszokta.— *Piger úr*, ezt nem lehet hasból csinálni! Ez olyan szekunda, hogy hat ökör sem huzza ki belőle. És mi az oka? . . . Cherechez la femme! . . .*Marius* ekkor vágta foliánsait és kalamárisát a falhoz, de a mint a 5 óra elérkezett, elindult keresni az asszonyt. Csuf, széles és esős idő volt, közbe-közbe dörgött és villámlott. Nézi az óráját már elmúlt 20 perczezel is 5 óra és ő még mindig egyedül, az eső meg csak úgy szakadt. Végre a mint a nőpariskola előtt sompolyog, lép ki *Helena* — esernyő nélkül. Igaz, hogy kalucsni és gumiköpenyeg volt rajta, de azért *Marius*, az esernyőjét is felajánlotta. Tulbaldog volt. Hogyne! Hisz a kinek volt már esernyő a kezében az tudja, hogy . . . hogy tovább nem bír ellenállani és megkezdte az attackot.— *Helena* édes! Engedje meg, hogy annak a mély és igaz érzelemnek, mely keblemben, mióta csak magát megláttam, rejtőzve van, kifejezést adjak. Én kedves *Helena* magát imá . . .— *Pluvius*! Milyet mennydörgött, most lecsapott valahol mondá *Helena* ijedten simulva közel *Marius*hoz.— Hát nem csalódom! Az én *Helena* lányom ez, senki más! Idegen emberrel . . .

Akkor néznek körül. Egy megtermett római anya állott előttük.

— A mama! — suttogá halványan *Helena*.— A villám csakugyan lecsapott! — kontrasusog *Marius*.Azután kínos zavar. Végre is *Marius* pózba vágja magát és bemutatkozik az anyósának fejlődő római mamának.— *Piger Librus Marius* vagyok és voltam olyan bátor kedves leányának esernyőmet felajánlani.

— Kár volt! Szép dolgok! És éppen maga, a kinek mint hallom, már kifelé áll a szeke . . .

De *Jupiter* nem engedte bevégezni szavait, mert újra olyan dörgés keletkezett, amely minden szót elnyelt.

De csak éppen addig, hogy helyt adjon egy másik hangnak:

— Igazsága van asszonyom!

Ijédten néznek körül. A direktor volt mellettük.

— Csodálom különben — folytatá, hogy csak most vette észre e dolgokat. En már rég figyelemmel kísérem ő nagysága viselkedését az urfival.

— Hát nem most vannak először? Nekem azt hazudta . . .

— Kikérem magamnak én nem szoktam hazudni, — mondá *Marius* mérgesen.— Ne gorombáskodjék, hanem indítson hazafele, intette le a direktor. És *Marius* mint tehetett? Elkullogott azt se mondva: befellegzett.Másnap fellegzett be igazán *Marius*nak. A direktor behívta az irodába és négy szem közt igazgatói megróvásban részesítette. De kezét mégsem vette le róla. Egy hét múlva kihívta felelni, hogy javítson . . . akkor fogta a negyedik szekundát.Ha tehát *Marius* hadi lábbon áll a mathe-sissel, nem is csoda. Hozzá még *Helena*val nem is találkozott azóta. Eltűnt, elvitték Rómából.

Eleinte kétségbe akart esni, de meggondolta a dolgot. Eszébe jutott az a rémes délután, mikor a villám csattogott, az ég zengett, ő szerelmet vallott, a mama meglepte, a direktor meg elkergette. És mikor az álmokép szét-foszlott; szinte akaratlanul kezdte el dudolni:

Semmi babám semmi!

Igy szokott az lenni,

Minden diák szerelemnek

Vége szokott lenni.

Akkortól maradt fenn ez a klasszikus nótai napig.

idáig sem jogával, sem ígéretével nem élt. — Kéri a minisztert ígéretének beváltására. (Helyeslés balról.)

Flósz Sándor miniszter: A telekkönyvi hatóságok szaporítását tervbe vette.

Az összes tétéleket megszavazták. — **Flósz Sándor miniszter** lelkesen megéljenezte.

Öt perc szünet.

Szünet után **Visontai Soma** megindokolja az ügyvédi nyugdíjra vonatkozó 1874. évi XXXIV. t.-cz. módosítására beadott indítványát.

Visontai Soma indítványában az ügyvédek országos nyugdíjzervezését kívánja s erre nézve hívja fel a miniszter figyelmét.

Egy közóhajtást tett eleget, mikor az indítványt megette. Az ügyvédi kamara már 15-év előtt tett erre nézve a Háznak előterjesztést.

Ez évi januárban újra átiratot intézett a budapesti kamara ez ügyben a Házhhoz.

A kamara kijelentette, hogy erre nézve már bir tőkével s azon reményének adott kifejezést, hogy a miniszter pártfogolni fogja az akcióit. Ugyanakkor felhívta a budapesti kamara a vidéki kamarákat, kik kivétel nélkül csatlakoztak az eszméhez.

Kéri a Házat tekintettel az ügy fontosságára, tárgyalja érdemében ez indítványt. (Eljenzés balfelől.)

Flósz Sándor miniszter: Igen méltányosnak tartja ezen humanus intézményt.

Visontai a beterjesztett javaslat elfogadását kéri, a Ház azt nagy többséggel elvetette.

Szerb előadó, beterjeszti a honvédelmi tárcza költségvetését. Holnap tárgyalni fogják. Az ülés véget ért.

Az igazságügyi palota menyezete.

— Csak egy gerenda tört el. —

A rossz, könnyelmű építkezés ugyancsak megboszulta magát a nagyváradai igazságügyi palotánál, a másodemeleti menyezeten, a hol az egyik karzat felett tatóngó úr dicséri a hirneves budapesti építőt és az építés felügyelőit; aki nem tudná ezek neveit, aranybetűkkel márványon látja megörökítve az utókor számára és épülésére a palota földépcsőházában. De hát az élettelen kő nem pirulhat szegyenében.

Mert az ilyen hebehurgya építkezést nem lehet sehogysem szépíteni; se hivatalos nyilatkozattal, se annak a hirdetésével, hogy csak egy gerenda tört le.

Ha a vizsgálat során észre vették a hibát, nem szabad lett volna megelégedni azzal, hogy 40,000 frtot vissza tartanak bizonyos ideig, mert éppen úgy leszakadhatott volna egy gerenda az összes vakolással, homokkal, téglázattal olyan helyen is, a hol tisztviselők dolgoztak s ki nyújthatott volna elégtételt egy nagyobb mérvű szerencsétlenség esetén? De hát mulasztás nem terhel senkit, mert a jegyzőkönyvbe be volt vezetve, hogy rossz a menyezet. Ha aztán mégis agyonftt valakit, az az ő baja, minek járt ott, a hol a jegyzőkönyv szerint is rossz az épület . . .

A budapesti lapokban pedig **Schiffert** vállalkozó nyilatkozik, hogy az egész baj csak annyi, miszerint letört egy gerenda. Igaz, még csak egy gerenda tört le, de azt se hallgassa el, hogy ha így maradna, lenne nagyobb veszély is.

Már közel két évvel ezelőtt megirtuk, hogy a menyezet gerendázata sok helyen el van rohadva, korhadva. Az épület József-utca felőli részénél, — tehát távol a mostani oly nevezetessé vált karzattól, — legalább 8—9 helyen láttuk, mikor a téglázatot szakértők felbontották s a menyezet gerendák végeit kézzel lehe-

tett szétmorzsolni. Ez faktum, amit a vizsgálat ki fog deríteni.

Tegnap a karzatnak még le nem omlott gerendázatát a vállalkozó mérnöke lebontatta. A gerendák végei korhadtak, de a közepe egészségesnek mutatkozik.

Az építő cég megbízottja utasítást kért Budapestről s ahhoz képest fog intézkedni a karzat menyezetének kijavításáról. Ez az ur az építési rendszert hibáztatja. Mi is azt hisszük, hogy az építési rendszer a hibás, még pedig az a rendszer, amelyet a palota építésénél követtek: a rossz anyag behasználása és a terv be nem tartása. Hisz a felülvizsgálatnál kitént annak idején, hogy a falvastagságoknál sem tartották meg a terveket s ezért tetemesebb összeget le is vontak az építési összegből.

Alig egy fél éve, javították ki az ajtókat, ablakokat s fapálczikák betódásával enyész-tették el a néhol 6—8 milliméter szélességű hasadékokat.

A költözködést különben tegnap is folytatták. Az összes tisztviselők lekerülnek a II-ik emeletről.

A karzat beomlását megemlítették a budapesti lapok is. A legtöbb úgy említi a dolgot, mintha az egész palota összedülő fölben volna. Ez tulzás.

A *»Pesti Napló«* »A düledező palota« czim alatt tréfásan emlékezik meg a dologról. A humoros dolog a következő:

Van Nagyváradon egy palota, az igazságügyi palota. 1898. októberében költözött belé a bíróság és most 1901. februárban a palota elkezd roskadozni. Került pedig a palota építése nyolczszázezer koronába. Már tegnap megirtuk, hogy az esküdt-széki terem egyik karzata leszakadt, szerencsére olyankor, mikor senki sem volt benne. Ma a rendőrség megvizsgálta és konstatalta, hogy a palota második emeletén csaknem minden szoba menyezete beomlással fenyegetőzik, az egész palotában pedig nagyváradai lapok szerint istenkisértés járni-kelni. A humornak egy újabb neme fejlődött ki most Nagyváradon: a roskadozó mennyezet humora. Azt beszélük például, hogy tegnap délután egy tárgyaláson a királyi ügyész felállt és így szólt:

— Tekintetes törvényszék!

Majd a menyezetre mutat és így folytatja:

— Tekintettel arra, hogy itt bennünket életveszedelem fenyeget, tisztelettel kérem az elnök urat, gondoskodjék más teremről, mert itt a tárgyalást veszedelem nélkül nem lehet folytatni.

A menyezeten tenyéryni szakadék tatóngott. Nosza átvonult az egész bíróság hamarosan egy másik terembe. De más helyiségekben sincs különben. A bűnügyi irattárban egy irnok eltűszentette magát és csak annyi ideje volt, hogy a menyezetről leszakadó vakolat elől félreugorjék. A következő pillanatban nagy robajjal hullott a vakolat a földre. A bűnügyi kiadóhivatalban az állandó vakolatesuzamlás feleslegessé teszi a porzót. A hivatalnokok a friss irást egyszerűen a menyezet alá tartják és menten be van porozva. Az egyik ügyész egy második emeleti tárgyaló teremben éppen befejezte a vádbeszédet. Egyszerre szétvált alatta a padló és ő egy első emeleti tárgyaló terembe esett.

— Éppen vártuk az ügyész urat — szólt a bíró rettenthetetlen nyugalommal.

Az ügyész pedig épp oly nyugodtan elfoglalta a helyét, ahová éppen a lépcsőn át akart lejutni. Vádbeszéde közben a vádlott asszony görcsös zo-

kogásra fakadt. Az elnök hiába intette, hogy a menyezet leszakadással fenyeget, a vádlott oly hársányan kezdett jajgatni, hogy a bíróság kénytelen volt átvonulni egy biztosabb terembe. Nagy baj van a bírák elhelyezésével is, meri, a palota roskadozása következtében alig van szoba, mely még egy ideig biztonságot nyújt. A bírák már valamennyien végrendeletet készítettek. A törvényszék-nőke vörös plakáton felhívta a közönség figyelmét, hogy tetszésének, vagy nem tetszésének ne adjon külön kifejezést, különösen pedig a lábbal való dobantást, az asztalnak kézzel való megütését a legszigorubbán megtiltotta. Az idegesebb bírákat néhány hétre szabadságolták. A vádlottak mindent megvállanak, csakhogy gyorsítsák az igazságszolgáltatás menetét. Az ügyvédek életük kockáztatásával végzik terhes feladatukat. Egy védő nagy hatást ért el védőbeszédének következő passzusával:

— Védtem alkoholistá szülőktől származik. Hogy bűnre vetemedett, épp úgy nem tehet róla, mint ez a palota, melyért csak alkotói felelősek.

Egyébként különösen a szegény vádlottakat lehet leginkább sajnálni, mert a büntetéstől való félelem és az életveszedelem kettős hatása alatt vannak. Egy elkeseredett cigány meg is szólalt:

— Nem bánom, ha el is ítél a téns bíró ur, úgy sem élünk soká . . .

Es felsandított a menyezetre.

Nem értjük!

Egy ur: Mondja meg őszintén kedves uram, érti ön a lapoknak a búr szabadságharczról közölt tudósításait?

A másik: Hogy ne érteném!

Az egyik: Lássá én is értem. Az emberek oly ostobák . . . egyre panaszkodnak, hogy az egészből nem lehet egy szót sem érteni. Én például tisztában vagyok a helyzettel. Én tudom, hogy De Wett most Maggersfontein alatt áll és odavárja Kitchener seregét.

A másik: Épp itt van a tévedés. Egy sereg áll, de nem Maggersfontein alatt, hanem Fokváros fölött, a vezére nem De Wett, hanem Botha és nem Kitchener várja, hanem a szabadulás napját. Egyébként helyes az értesülése.

Az egyik: Na hát egy kis tévedés néha előfordul . . . de azt ki lehet venni az egészből, hogy a szerdai ütközet . . .

A másik: Szombaton volt.

Az egyik: Dehogy! Amikor De Wett elfogta Kitchener . . .

A másik: Pardon. Kitchener fogta el De Wettet!

Az egyik: Ez meglehet, hogy szombaton volt. De szerdán De Wett fogta el Kitchener és az egész seregét.

A másik: Látom, hogy nagyon jól tudja. Kitchener nem foghatta el, mert De Wett már hétfőn meghalt.

Az egyik: Borzasztó. Milyen törékeny az emberi élet . . . De Wett meghalt? Hétfőn? Hát hogy lehet az, hogy kedden mégis megverte Bothát?

A másik: Mondhatom, ön a legkonfuzusabb emberek egyike. Nincs talán Konfucius vallásán? Értse meg. De Wett hétfőn meghalt, de azért Botha kedden mégis megverte Hertzogot.

Az egyik: Hertzog? Ki ez?

A másik: Ez egy búr tábornok. Újabb generáció.

Az egyik: Búr? Hát akkor miért verte meg Botha? Vagy Botha angol!

A másik: Botha? . . . Ön igazán összevarja az embert. Maradjunk Kitchenernél . . . Amikor Hertzog megverte Bothát, akkor Botha át-
el a De Wett folyón és kihozta sodrából az öreg Baden-Powellt. »Hopp — mondta magában Baden-Powell . . .«

Az egyik: Nem értem.

A másik: Akkor nem is beszéltek tovább. Látom, hogy már nincsenek értelmes újságolvasók ebben az országban.

UJDONSAGOK.

Hosszu élet a pápák sorában.

XIII. Leo 68 éves volt, mikor Isten kegyelméből a pápai trónra jutott, ma pedig 91 éves és pápasága 23-ik évét töltötte be. Érdekes megemlíteni, hogy 263 pápa közül XIII. Leo a negyedik, ki ilyen magas életkort ért el; az első volt sz. Agathan (678—682), ki 107 évet, a második IX. Gergely (1227—1241), ki 99 évet s III. Kelemen (1187—1191), ki 92 évet ért. De uralkodás tekintetében is negyedik helyen áll XIII. Leo. Legtovább uralkodott IX. Pius, ki 31 évig ült a pápai széken, tehát még sz. Péternél is tovább kormányozta az egyházat.

Leo pápa mindenféle híresztelés dacára is bámulatosan szívós organummal bír, szellemi ereje pedig még ifjában is csodálatosan élénk volna. A legnagyobb problémák csakhamar tisztán állanak s gyönyörű encziklikái tanusítják mennyire ismeri a társadalom bajait és tanácsalanságát. Éppen az eszmék válságának veszélyes és durva idejében működik Péter hajójának kormányánál s vezeti azt a szirtek és örvények között mindig — előre. Bámulatos szellemi ereje és szívós fizikuma emberi számítás szerint is biztatnak azon reményre, hogy sz. Péter éveit is túl haladja szent hivatása magaslatán. Ezt kívánják ma koronázásának évfordulóján a keresztények milliói.

TAJÉKOZTATO.

- Márcz. 2. A koldusapólo egyesület vál. ülése, d. u. 5 órákor.
Márcz. 2. A városi árva-ház igazgató választmányának ülése.
Márczius 3. A v.-velencei Népkör közgyűlése d. u. 3 órákor.
Márcz. 10. Böjti felolvasás a kath. körben d. e. 11 órákor.
» 17. » » » » » 11 »
» 24. » » » » » 11 »
Márcz. 22., 23., 26. és 27. Fősorozás a tüzoltó őrtanyán

* **Iskolaügyi tanácsnok a városnál.** Dr. Dóry Ferencz törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be Nagyváradi városához s ebben rámutat a községi iskolák ügyei körül felmerült sok bajokra s indítványozza, miként egy iskola-tanácsnoki állást szervezzenek Nagyváradi városánál. A tanács tárgyalta ezt az indítványt s mivel az iskolák ügyének intézése a főjegyző hatáskörébe tartozik s különben is tárgyalások folynak a községi iskolák államosítása iránt, — az állás rendszeresítését levették a napirendről. Dr. Dóry Ferencz a tanács ezen határozatát megelégedte.

* **Kritikus napok** ez esztendőben Falb szerint, a sokak által nagyra tartott időjós szerint a következők lesznek: Elsőrendűek: márczius 1., szeptember 9., márczius 30., október 8., augusztus 10., november 7., április 29., július 12. Másodrendűek: december 6., május 28., márczius 16., szeptember 23., december 22., február 14., április 15., június 13. Harmadrendűek: június 27., július 26., augusz-

tus 25., október 23., május 14., november 22. — Ha mind olyan kritikus lesz, mint a tegnapi elsőrendűnek hirdetett kritikus nap, akkor nincs mit félni Falb jóslataitól.

* **A hivatalos zónaidő.** Az egységes zónaidő megtartása céljából Nagyváradi város legutóbbi közgyűlése elhatározta, hogy a jövő új évtől kezdve a Szent László-templom toronyóráját a város veszi gondozás alá s ez lesz a hivatalos időjelző óra. E célra 200 koronát vesz fel a város a költségvetésbe — **Schmutzler János** helybeli órás ezea közgyűlési határozat ellen felebbezést adott be, amelyben kifogásolja, hogy az óra gondozására nem lett árlejtés kiírva s kijelenti, hogy évi 140 koronáért elvállalja a toronyóra pontos kezelését.

* **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter **Gócs Kálmán** nagyváradi kir. pénzügyigazgatósági számtisztet hason minőségben a székes főváros vidéki pénzügyigazgatóságához helyezte át. A pénzügyi tisztikar a távozásban szorgalmas, rokonszenves tagot veszít.

* **Erdélyi muzeum.** A kultuszminiszternél ma egy kolozsvári deputáció tisztelettel, az erdélyi muzeum egyesület lokalitásának tárgyában. A küldöttséget **Esterházy Kálmán** gr. vezette s átadták memorandumokat. A küldöttségben volt a többek közt dr. Szadeczky Lajos Gyula, dr. Békéssy Károly, Erdélyi Pál, dr. Kosta Béla, stb., a miniszter szívesen fogadta őket, a memorandumot támogatni fogja.

* **Új rend a vasuti állatrakodásnál.** A földművelésügyi m. kir. miniszter 1901. évi február hó 25-én kelt 6016—III/1. számú rendelete folytán a helybeli vasuti állomáson földadandó állatszallitmányok vizsgálatára egy a Nagyváradi, valamint a várad-velencei állomásra is Alexander Lajos városi m. kir. állatorvost rendelte ki. Ehhez képest a hétfői hetivásárról a vasuti állomásokra kihajtandó állatok vizsgálata, a várad-velencei állomáson hétfőn délután fél 2 órától fél 4 óráig és a nagyváradi állomáson pedig 4 órától 6 óráig fog nevezett m. kir. állatorvos által meg-ejteni.

Figyelmébe ajánljuk az állatszallító közönségnek az 1900. évi XVII. t.-cz. azon rendelkezéseit is, miszerint az élőszállitmányok 6, illetve 3 órával előbb bejelentendők a kirendelt szakértőknek.

* **Adó megintés.** Nagyváradi város adóhivatala a következő hivatalos hirdetményt bocsájtotta ki: Nagyváradi város összes adófizető polgárai az 1883. évi XLIV. t. cz. 55. §-a értelmében ezennel felszólítanak, hogy kincstári adótartozásukat, valamint az ez után esedékes községi adó, utadó s viehasználati díjaikat, késedelmi kamat s egyéb költségeket melyek már 1901. év február hó 15-én befizetendők lettek volna, különbeni megzálogolás terhe mellett 8 nap alatt okvetlenül lefizessék. Nagyváradi, 1901. évi február hó 16-án. **Városi adóhivatal.**

* **A fonográf az orvosi tudomány szolgálatában.** Mikor vagy egy évtizeddel ezelőtt Edison először mutatta be a fonográfot, a világ nagy ámulattal vett ugyan tudomást a találmányról, de gyakorlati fontosságot nem igen tulajdonított neki. Érdekes játékszernek tekintették a fonográfot, semmi többnek. Am azóta a tapasztalat megmutatta, hogy a fonográf gyakorlati hasznát is lehet venni. Egyéb alkalmazásain kívül most folynak a kísérletek, hogy a fonográfot összekössék a telefontól abból a célból, hogy ilyenformán olyan távbeszélő-készüléket szerkeszzenek, mely automatizált fülvegye, megőrizze és a mikor kell, reprodukálja az üzenetet; legújabbán pedig az orvosi tudomány is segítségül veszi a fonográfot a diagnosztikai vizsgálat megkönnyítése végett. Egy berlini orvos, dr. Flaten előadása szerint ugyanis a fonográf kitűnő segédeszköz a gégebetegségek felismerésében. A fonográf lemezén látható

rajzolat: a fonogramm, ugyanis változatosságában hű kifejezője a gégebetegségek következtében beálló beszédbeli elváltozásoknak, úgy, hogy a fonogrammból kellő előtanulmányok után ki lehet olvasni, van-e kóros elváltozás a gégeben valamint a gyógykezelés különböző stádiumaiból származó fonogramok összehasonlítása iránt is tájékozást ad, hogy milyen hatással vannak az alkalmazott gyógyszerek a betegség orvoslása tekintetében.

* **Nagyváradi — Grosswardein.** A »Magyarország« tegnap számában gunyosan emlékezik meg arról, hogy Nagyváradi város polgármestere a város közvilágítására kiírt pályázatot, a közgyűlés határozatához képest több külföldi lapban meghirdette s a hirdetmény alá Aus der Gemeinderathsitzung vom 4. Feber 1901. der Stadt Grosswardein aláírás van; Nem oszthatjuk a »M—g« kifogásait azért, mert külföldi vállalkozók elől sem akarja elzárni Nagyváradi közvilágítását, vagy egy közvilágítási központ építését. Ez által nincsen kizárva az a világhírű magyar villamos vállalat, amelyikre az említett lap céloz; de a pályázat nem csak villamos világításra, hanem gázra vagy villanyra is szól. — Oszljuk azonban a »M—g« megróvását azért, hogy Nagyváradi helyett Grosswardein-t irtak a hirdetés alá. Így aztán ne csodálkozzunk azon, ha Bécsben nem akarják respektálni a magyar helynevekről szóló törvényt, mikor egy magyar város is olyan keveset ad a magyar helynevekre.

* **Kinevezés.** A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe ifj. **Lojtkó János** végzett joghallgatót ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká, **Medvigy István** végzett joghallgatót pedig ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **A kilenczedik gyógyszerertár.** Összesen hat kérvény érkezett már be Nagyváradi városához, a melyben okleveles gyógyszerészek egy kilenczedik patika nyitására kérnek engedélyt. **Nyiry György, Heringh Sándor, Molnár Lajos** és **Sternthal Sándor** nagyváradi gyógyszerészek hosszú beadványt intéztek a városhoz, amelyben kifejtik, hogy egy kilenczedik gyógyszerertár megnyitása veszélyeztetné a már meglévő gyógyszerertárakat, annál inkább, mert az utóbbi tíz év alatt két új gyógyszerertár nyílt meg Nagyváradon. Kérik, hogy az új gyógyszerertár engedélyezéséért beadott kérvényt utasítsák el.

* **Hunyady János származása.** A Genealogiai Társaság csütörtökön délután tartott ülésén idős Bányó József elnököl s **Karácsonyi János**: Adalékok Hunyady János származásához című tanulmányát **Aldassy Antal** olvasta föl. **Karácsonyi** először a hozzátapadt mende-mondáktól tisztítja meg Hunyady János eredetének kérdését. Három kategóriába sorozhatók azok a mesék és mondák, a melyek a származás kérdését elhomályosítják. **Mátyás király** humanistái, hogy annál jobban rászolgáljanak a bőkezű király adományaira, római ősokeket adtak a Hunyadyaknak. A krónikások, köztük **Heltai**, **Zsigmond király** és egy erdélyi szép oláh leány ölekezéséből származtatják a kereszténység daliáját, holott Hunyady János, a mikor először, 1394-ben, Erdélyben megfordult, legalább hét éves volt. A harmadik kategóriába néhány később kora, hamisított oklevél tartozik. Azután sorra veszi azokat a historikusokat és genealogusokat, a kik irtak Hunyady János származásáról. Nem fogja el **Oláh Miklós** esztergomi érsek tanúságtételét, hogy nagyanyja: **Marina**, Argyesi Manzilla felesége, testvére lett volna Hunyady Jánosnak, holott **Oláh Miklós** mégis csak tudhatta, hogy ki volt a nagyanyja. **Wertner Mór**nak sem hiszi el, hogy Hunyady János dédunokája volna a **Kosztán**, a ki 1360. táján a hunyadmegyei **Rekettye** községet megalapította. Kutatásai szerint Hunyady János apja **Vojk**, a Serbe fia, Hunyadvárát 1364 és 1399. között kapta adományban; mert 1364-ben

Hunyadvára még az erdélyi vajda birtoka, 1399-ben a hunyadi várnagy már nemalantasa az erdélyi vajdának. Bizonyítja, hogy Hunyady János a római katolikus vallásban nevedett föl; mert 1366 táján I. Lajos király megparancsolta, hogy az oláh kenézek közül senki nemességet és adományt nem kap, ha a görögkeleti vallást el nem hagyja. Tehát Vojk, a ki Hunyadot kapta, vagy katolikus volt már, vagy áttért a katolikus vallásra. Turóci krónikája szerint Hunyady János apját, Vojkot, Zsigmond király nagy vitézségéért Havaselvértől hívta Magyarországra. A krónikás tudósítását megerősíti I. Lajos király egy 1374 július 6-án kelt levele, a melyben Himfy Benedeknek azt írja, hogy Lajthai Stojkán és három testvére: Dancsul, Radoszló fia Vojk és Selibor oláh főurak Lajk, havaselvi vajda üldözése elől Magyarországra menekültek. Karácsonyi az itt említett Radoszló fiát, Vojkot, Hunyady János nagybátyjának tartja. Ez a vélemény valóbszintű a Wertner Mór véleményénél, hogy Hunyady János a Koszta unokája; mert Nalácsy József báró följegyzése szerint, az ő korában még hiteles oklevél volt arról, a mely után elégett, hogy Vojk 1378-ban Lajos királytól jószágadományt és magyar nemességet kapott.

* **Kirendelés.** A nagyváradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Hunyadi* Domokos tansági ügyvédet elhalálozása folytán az ügyvédek névjegyzékéből törölte s irodája gondnokul dr. *Hunyady* János tansági ügyvéd kirendeltetett.

* **Lóköltő cigányok.** Három cigány Nagyszalontán egy szekert és két lovat lopott. A lopást azonnal észrevették s telefonoztak Nagyváradra, hogy a cigányok erre vették az útjukat. Tegnap délután a három jómádár tényleg megérkezett a városba. A vámőr letartóztatta őket, de ezek nem hagyták annyiban s rimánkodni kezdtek, hogy bocsássa be őket a városba, inkább otthagyják *adlogba* a szekereket és lovakat. A vámőr hitt a szavuknak és szabadon bocsátotta mind a hármat. Persze a lovakért egyik sem jött vissza.

* **A krétai nők klubja.** A krétai asszonyok *Káneaban* egy női egyesületet alkottak. Az egyesület, a melybe csak úgy özőnlenek a szép krétaiak, céljául tűzte ki, hogy a krétai nők óriási luxúsát megszünteti. Az egyesület tagjainak ruházata a lehető legegyszerűbb és szigorúan meg van tiltva az ékszerek viselése. Hogy milyen óriási fényűzést űzhetnek a krétai nők, kiténik abból, hogy a fülbevalót és gyűrűt nem is tekintik ékszernek és ezek hordozását az egyesület megengedte. Az egyesület, hogy célját könnyebben elérhesse a krétai kormány védelme alá helyezte magát.

* **Magyar név.** *Kohn* Béla nagybajomi lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „*Lengyel*“-re, *Grósz* Izidor, valamint *Grósz* Ignác, *Móricz*, *Karolina*, *Sarolta* és *Béla* nagyváradi lakosok pedig „*Gáspár*“-ra változtatták át.

* **A kiskereskedők hangversenye.** A kiskereskedők mai hangversenyének műsora, mely előre láthatólag nagy és előkelő közönséget gyűjt össze a Csarnokban, mint a rendezőség velünk közli, a következőkben van megállapítva:

1. Kiskereskedők áruhitele irta és felolvassa: Füehsl Mór ur.
2. Magyar Ábránd (rapszódia) Székelytől, zongorán előadja: *Reich* Erzsike urhölgy.
3. a) *Souvenir de Moscou* (Wieniavszky) b. Boka kesergője (Zsadányi.) Hegedűn előadja: *Waldman* Géza ur, zongorán kíséri *Smerovszky* J. ur.
4. Férjhez menjek-e? (Hosvay Hugótól) előadja: *Resofszy* Ilona urhölgy.
5. Fülemlé csattogása (Phillipovszky.) Fuvolán előadja: *Robart* Nándor ur, zongorán kíséri *Vomácska* J. ur.
6. Mari esete (Szentesy Gyulától) előadja: *Szohner* Olga urhölgy.
7. Humoros előadás, produkálja *Nyárai* Antal.

A hangverseny 8 óra után veszi kezdetét. Az érdeklődésből ítélve, a társulati pénztár és a segélyalap csinos összeghez fog ez alkalommal jutni.

* **Megölte a sógorát.** Megrendítő eset történt e hó 26-án az ökörmezői határban fekvő kincstári erdészlakban. *Ostyán* Mihály erdővéd, az erdészlak lakója nem valami boldog családi életet élt hitese feleségével, akit féltékenységgel egyre gyötört. *Ostyán*nek mindössze az volt a bűne, hogy mindenkivel nyájasan beszélt. A menyecske édes anyja, a fiatalok ezivakodását látva, hozzájuk költözött. Egy ideig aztán békesség volt a háznál, de később ismét csak kitört *Ostyán*ból a féltékenység s minden férfit, akivel a felesége szóba állt, agyonlövéssele fenyegetett. E hó 26-án délután *Ostyán* kiment a gondjaira bizott erdőrézsbe és azt mondta a feleségének, hogy csak éjjel tér vissza, mert orvvadászok után akar lesbe állni. Estefelé váratlanul látogatába érkezett *Huttár* az asszony testvére, *Simon* Ferencz. Este 8 óra tájban a két asszony és testvérük együtt ült a szobában vacsoránál, a mikor kívülről lövés dördült el. Az ablak mellett ülő *Simon* lebukott a padról. A megrémült asszonyok ki akartak menekülni, a mikor nagy káromkodással berontott *Ostyán*, ezt kiabálva:

— No, most leszámoltam a szeretőddelel.

Alig ejtette ki e szavakat, a mikor az áldozatban fölismerte a sógorát. A megrémült ember önmaga ellen akarta fordítani fegyverét, de ebben a két asszony megakadályozta. *Ostyán* ezután bement ökörmezőre és a csendőrségnél jelentkezett. Letartóztatták. A szerencsétlen ember sorsa iránt általános a részvét.

IRODALOM.

Házassági katekizmus. — Utmutatás kath. jegyesek és házások számára. Irta dr. *Höller* József, mauterini theol. tanár. Fordította és a hazai viszonyoknak megfelelően átdolgozta és bővítette *Balás* Márton, csanád-egyházmegyei áldozópap.

A Főtitiztelendő Csanád-egyházmegyei Hatóság jóváhagyásával és ajánlásával.

A keresztény házasság ismertetését mindenek előtt a katolikusoknál lehetővé tenni és előmozdítani, ez a célja e »Házassági Katekizmus«-nak. Ugy a jegyeseknek, mint a házásoknak megadja egyszerű kérdésekben és feleletekben a szükséges felvilágosítást a keresztény házasság minden részletére.

Nekünk kevés könyvünk van, a melyet, mint népies módon megírt házassági tanácsadót komolyan számba lehetne vennünk. Olyan pedig, bátran mondhatjuk, még eddig egy sincs, a melyeknek e részben anyai hasznát lehetne venni, mint dr. *Höller* »Házassági Katekizmus«-ának. Azoknak, a kik szent házasságra készülnek, a kik tehát rászorulnak, hogy utbagazítást kérjenek, megbecsülhetetlen e kis könyvecske, annál is inkább, mert oktatást ad arra is, hogy miképen viselkedjenek a keresztény jegyesek az új polgári törvényekkel szemben. A jegyesek kioktatására és vizsgájára tehát különösen alkalmas mű. Rendkívül érdekes volta mellett bizonyít eseményeszerű sikere, mert eredetije egy év alatt 150.000 példányban kelt el és a második kiadás most van sajtó alatt.

Az izléses kiállítás, a szép nyomás és a bámulatos olcsó ár következtében is megérdemli, hogy a legszélesebb körben elterjedjen. Legzélszerűbb ajándék jegyeseknek és házásoknak.

A munkát a főtitiztelendő lelkész urak és a közönség pártfogásába ajánljuk. Ára 32 fill.; 50 péld. 15 kor.; 100 péld. 28 kor., angol vászonban 45 fill.

Katholikus Szemle. A kiténő magyar havi folyóirat ez évi márciusi füzeté következő tartalommal jelent meg: Keresztény demokrácia, *Rott* Nándor dr.-tól. A magyarországi káptalanok megalakulása, *Békési* Remig dr.-tól. A »Los von Rom«-mozgalom Ausztriában, *Andor* György dr.-tól. Természettudományi szemle, *Székely* Károlytól. A szavojárd-író, költemény, francziából fordította *Gyulai* Agost.

A tudomány az új században, *Dolman* után angolból fordította *Némethy* Gyula dr. *Bujdács* András, költemény, *Rézbanyay* József dr.-tól. Szállanak az éjbe, költemény, *Bán* Aladártól. Beata sit beata! elbeszélés *G. Büttner* Linától. Eltiprott népem. Aho János után finnől fordította *Bán* Aladár. Könyvismertetések és bírálatok: *Paules*. A magyar nemzet története *Szent* Istvánig; ism. *Karácsonyi* János dr. *Oberschall*: A visszaélés, ism. *Huszár* Elemér. A kalocsai iskola-nővérek története, ism. *Köszeghy* Mihály dr. Időszaki szemle. A Kath. Szemlét a *Szent* István-társulat tagjai évi illetmény fejében kapják; nem tagok számára előfizetési ára egy évre tíz korona.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: *Pezsgő* után.

Vasárnap:) d. u.: *Szulamit*.
) este: *Pezsgő* után.

A mai bemutató. Mindenképpen érdekes színházi est vár ma a közönségre. Premier lesz, nagyváradi szerző darabját mutatják be, s az előadásban maga a szerző is részt vesz. *Pintér* Imrénnek, a Szigligeti-színház kedvelt művészenek szellemes darabja, a *Pezsgő* után című énekes bohózat kerül bemutatásra. A főszerepeket *Lányi* Edit, *Pintér*né, *Benkő* Jolán, *Erdei* Berta, *Batizfalvy* Gizella, *Szohner* Olga, *Nyáray*, *Pintér*, *Bognár*, *Gáthy*, *Erdélyi* és *Füredi* játszák. *Nyáray* vidám kupléi erősen fogják élelni az előadást.

Büvös vadász. A színház énekes személyzete nagyban készül a »Büvös vadász«-ra, *Weber* bábajos operájára, mely a jövő hét műsorának teszi vonzó érdekességét. A Büvös vadászban kiténő szerepe lesz *Forrai* Ferikének, *Lányi* Editnek, *Székely* Annának, *Pintér*nek, *Perényinek*, *Kalmárnak*, *Rákosinak*, ezenkívül az énekes személyzet összes tagjai részt vesznek az előadásban. Az operát nagy disszel állítja ki az igazgatóság.

Paulayné Nagyváradou. *Paulayné* Adorján Berta, a Nemzeti színház tagja a jövő héten két estén vendégszerepel színházunkban. Hétfőn a szenzációs sikert ért *Bölcső* női főszerepét játsza, kedden az *Idegen nő*-ben *Dumas* drámájában lép föl.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a .

Irta: *Adalbert* Károly.

Némethől fordította: *Lubinszky* Anna.

41.

Próbára akarta tenni, kezét visszavonta. Arca ismét idegesen reszket keze összeszorul.

Kezét az előbbi helyre tette, nyugalom állt be.

Ugy tetszett mintha ajka egész halkan *Joachim* nevét susogta volna.

Ekkor kísértés szállta meg, nem állott ellen.

Az alvót határozott de halk hangon szólta:

- Szereted *Joachimot*?
 - Igen!
 - Jobban mint bárki mást?
 - Igen.
 - Vele mész?
 - Nem.
 - Miért nem?
- Nem felelt. *Joachim* tovább kérte.

- Kivel fogsz menni?
- Unica grófnéval.
- Miért azzal?
- Ismét nem felelt.
- Mikor fogsz vele menni?
- Ama nap után, mely holnap után következik.

Joachim minden érzést ember feletti erővel visszatartott, hogy inquisitori nyugalommal kérdezzen. Tovább nem tudta legyőzni. Ha mindezt ébren mondta volna, szomorúságot, haragot szül, de minden szó, melyet árulóan lelke legmélyéből csalt ki, törsvurásolt. Fájdalom kiáltásba tört ki:

— Sibilla!

Mialatt Sibilla szemeit kinyitá, hűvvel vonta keblére.

Ha egy tigris ugrott volna reá, nem ijedt volna úgy meg, mint ezen ébredésnél.

Joachim érezte a finom alak ideges reszketését, látta az összeszorított ajkát, mely egyetlen hangot sem tudott kimondani. Most is gyakorolni akarta hatalmát melynek tudatában volt.

— Csenedesülj szerelmem. Nálam vagy Joachimodnál. Kérlek légy nyugodt parancsolom!

Mindkét kezével eltaszítá Sibilla mialatt fáradtsággal szólt: El, el!

Joachim fejét ismét a párnára helyezte s könyörgött, hogy pihenjen. Nem talált nyugalmat. Reszketés, könyvel váltakozott.

— Menj el, ismétlé. Hagyj el! Joachimnak nem maradt más hátra, mint menni. Beküldte Gertrudot, kivel találkozott, ő maga az ajtónál maradt.

Sibilla már aludt, midőn Gertrud ágya mellé ült s álma több óráig tartott.

Midőn este felébredt, csodálkozva nézett körül a szobában kérdezte, mily napszak van. Mondták, hogy estebédhez készülnek, fel akart kelni, hogy részt vegyen.

Egészen jól érezte magát, az ebédlőben levőket feszitelen barátsággal köszöntötte.

— Ugy tűnik fel mintha hét évig aludtam volna monda mosolyogva. Még csak egyszer sem ébredtem fel egész nap. De vajjon miért is aludtam?

Joachim szivéről kő esett le. Csak most mert reá nézni. Tekintetök találkozott.

Sibilla kezét nyujtá Joachim késedelmezés nélkül belételete ővet, de érezte, hogy hideg és borzongás reszketetett egész testét.

— Még nem érzed jól magad?

— Oh! igen! Csak oly bolondul álmodtam.

Kezével végig simitá homlokát. Most világos lett előtte, hogy a templomi jelenet nem álmához tartozott s így hirtelen vissza adta a kínzó jelenlétnek, melytől az álom néhány órára megmentette.

A következő reggel Sibillának egy talányt hozott, megfejteni képtelen volt. Majdnem legyőzhetetlen félelmet érzett Joachimtól. Ha közlekedett, el szeretett volna szökni. Vonakodva tette karját az övébe, midőn ez hívta, menjenek ki a napfényben sétálni. Oldalán haladt tova: nem hallá mit beszélt, akarata ellenére szivére hallgatott.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK

Egyházi kinevezések.

Budapest, márcz. 1. (Saját tud. táv.)
Mint hírlik a hercegprimási aula, a győri püspöki szék kérdésében gróf *Széchenyi* Miklós személyében állapodott meg. Székesfehérvárra Várossy Gyulát, ennek helyére pedig Valter Gyulát emlegetik. Allitólág már ily értelemben a miniszterelnök is meglelte a javaslatát.

A visszaállított egyetemi kör.

Budapest, márcz. 1. (Saját tud. táv.)
Az egyetemi tanács, ma az egyetemi kör autonómiáját visszaállította.

A Reichsrathból.

Bécs, márcz. 1. (Saj. tud. táv.)
Eder erősen támadta a kormányt, hogy a főhercegek közzül is némelyek bányatulajdonosok.

Nagy vihar keletkezett erre. Uzsorások! Uzsorás főhercegek! Botrány! stb. közbekiáltások keletkeztek.

Az ülést elnök felfüggesztette.

Egy dráma befejezése.

Budapest, márcz. 1. (Saj. tud. táv.)
Szebenben pár év előtt nagy felháborodást szült a Vasertál kapitány esete, ki felesége udvarlóját agyon kaszabolta. A kapitányt később a hadbíróóság felmentette. Most a válóperükben is végleges döntés történt s a kuria Vasertált, nejétől végérvényesen elválasztotta.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, márcz. 1. (Saj. tud. táv.)
Szibériában Csuriok mellett egy személyvonat kisiklott. Ötvenöt ember meghalt és számosan megsebesültek.

A helyzet Ausztriában.

Bécs, márcz. 1. A reggeli bécsi lapoknak Körber miniszterelnök és a cseh pártok között kötött paktumról szóló híre téves. Politikai körökben attól a tanácskozmánytól teszik függővé a helyzet alakulását, a melyet tegnap tartott Körber a politikai pártok és frakciók vezérével.

A búrok harcjai.

London, márcz. 1. Fokföldről kapott magánértesülés nyomán bécsi tudósítónk jelenti, hogy a búrok tegnap az angolok fölött Fokföldön fényes győzelmet arattak. Schmidt és Brands tábornokok több mint száz angolt ejtettek foglyul. Hivatalosan még nem erősítik meg a búrok győzelmét.

A kivégzések Kinában.

London, márcz. 1. A »Daily News«-nak jelenti Szinganfuból hogy Jühszient február 22-én Lancsauban kivégezték.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 138.

Idénybérl. 136 sz.

Nagyváradon, szombaton, 1901. márcz. 2-án

Pezsgő után.

Bohózat.

1-ső felvonás »Párbaj életre halálra«.

2-ik felvonás »Hadsereg az ablak alatt«.

3-ik felvonás »Álmában beszél«.

4-ik felvonás »Mimi«.

S Z E M É L Y E K :

Gerzson Menyhért, magánzó — Nyáray Antal
Lídia, a felesége — — — Erdei Berta
Fabriczius Szilveszter kapitány — — — Bognár János
Tekla, a nővére — — — Benkő Jolán
Herminke — — — Szöner Olga
Zalay Elemér — — — Erdélyi Miklós
József, öregbuzár — — — Pintér Imre
Juczi szobaleány — — — Batizfalvi
Zsuzsi, szakácsné — — — P. Szép Olga

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Oldszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlaszék 1 frt. Érkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnítás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap vasárnap, márczius 3-án

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

S U L A M I T H.

Keleti dalm.

Este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Pezsgő után.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

	Budapest, márcz. 1.
Osztrák hitel	673 —
Magyar hitel	683 —
Allamvasut	670 50
Rimanurányi	480 —
Magyar jelzálog	414 —
Salgótarjáni	— —
Wagon-kölcsön	— —

Határidők.

	Budapest, márcz. 1.
Buza októberre	7.70
Buza áprilisra	7.50
Tengeri	5.37
Rozs okt.	6.66
Zab ápr.	6.28
Káposzta, repce, aug.	— —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. márcz. 1-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118 25
Magyar koronajárdék	93 65
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/10%	121.50
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119 —
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	93 15
Italmérségi jog megváltási kötvény	99.80
Horváth-szlavónföldtehermentési kötvény	98 50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	170 —
Tiszaszabályozás szezedi sorsjegyek kölcsön	143 50
Osztrák járdék papírban	98 25
Osztrák járdék ezüstben	98 10
Osztrák kárdék aranyban	117 75
Osztrák korona járdék	97 50
Osztrák államsorsjegyek	137 —
Osztrák magyar bank részvény	16 70
Magyar hitelbankrészvény	684 —
Osztrák hitelintézet részvény	671 —
Párisi vista	95 35
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19 02
Németbirodalmi márka	117 40
London vista	240 50
20 márkás arany	28 50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Önkénytes árverés.

F. évi márczius hó 3-án, d. e. 9 órától kezdve 18 drb. berni és simmenthali fajta tenyészmarha melyek között van 12 drb. fejős tehén 1 drb. 3 éves, 1 drb. 15 hónapos berni bika és 4 drb. különböző koru üszőborju önkénytes árverésen fognak eladatni.

Vasuti állomás. Less.

Pta.-Pankota, 1901. febr. 16.

Középesy Testvérek.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi október 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.			Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.			Vésztő—Kötegyán—Hollód.			Hollód—Kötegyán—Vésztő.				
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		
Nagyvárad	ind.	5 50	2	—	—	Gyoma	ind.	3 40	2 30	Hollód	ind.	4 35	5 53
Ósi	—	6 09	2 14	—	—	Ózed	—	4 07	2 54	Okány	—	4 46	6 07
Uj-Palota	—	6 24	2 29	—	—	Déva-Ványa	—	4 37	3 26	Gyanta	—	5 03	6 24
Gyires	—	6 41	2 42	—	—	Kéthalom	—	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur	—	5 36	6 57
Körösszeg	—	7 02	3 01	—	—	Körös-Ladány	—	5 13	4 06	Méhkerék	—	5 52	7 13
Szakál	—	7 39	3 31	—	—	Szeghalom	—	5 40	4 38	Kötegyán	—	6 16	7 37
Nagy-Tóti	—	7 55	3 47	—	—	Vésztő	—	6 12	5 22	Kötegyán	—	6 29	7 50
Komád	—	8 25	3 59	—	—	Kót	—	6 38	5 52	Pósa	—	6 48	8 09
Iráz	—	8 42	4 16	—	—	Iráz	—	6 52	6 07	Ilye	—	7 02	8 23
Kót	—	9 19	4 39	—	—	Komádi	—	7 10	6 38	Csegöd	—	7 12	8 33
Vésztő	—	9 44	5 10	—	—	Nagy-Tóti	—	7 22	6 50	Erdő-Gyarak	—	7 21	8 42
Szeghalom	—	10 34	5 55	—	—	Szakál	—	7 48	7 23	Árpád	—	7 39	9 00
Körös-Ladány	—	11	6 12	—	—	Körösszeg	—	8 11	7 47	Fekete-Bátor	—	7 52	9 13
Kéthalom	—	11 18	6 30	—	—	Gyires	—	8 33	8 12	Fekete-Tót	—	8 15	9 36
Déva-Ványa	—	12 03	6 55	—	—	Uj-Palota	—	8 47	8 27	Tenke	—	8 39	10 00
Ózed	—	12 21	7 15	—	—	Ósi	—	9 03	8 46	Rippa	—	8 51	10 12
Gyoma	—	12 45	7 39	—	—	Nagyvárad	—	9 20	9 05	Mocsár-Gyanta	—	9 01	10 22
										Hollód	—	9 01	10 22

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.			Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.			Szeghalom—Füzes-Gyarmat.			Füzes-Gyarmat—Szeghalom.				
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		
Székelyhid	ind.	9 22	6 30	—	—	Szeghalom	ind.	10 20	5 50	P.-Ladány	ind.	6 50	2 04
A.-Keresztur	—	10 06	7 12	—	—	Füzes-Gyarmat	—	10 45	6 17	Szerep	—	7 40	2 48
V.-Ábrány	—	10 20	7 25	—	—	B.-N.-Bajom	—	11 43	7 15	B.-Udvari	—	7 54	3 01
Monos-Petri	—	10 31	7 35	—	—	B.-Udvari	—	11 58	7 30	B.-N.-Bajom	—	8 17	3 28
Margita	—	10 51	7 54	—	—	Szerep	—	12 09	7 41	Füzes-Gyarmat	—	8 04	4 07
Felső-Ábrány	—	11 07	8 09	—	—	P.-Ladány	—	1	8 32	Szeghalom	—	8 30	4 28
Száldobágy	—	11 31	8 31	—	—								
Bályok	—	11 47	8 46	—	—								
Széplak	—	12 12	9 10	—	—								
Ipp	—	12 42	9 38	—	—								
Sz.-Nagyfalu	—	1 04	9 57	—	—								
Szilágy-Somlyó	—	1 28	10 20	—	—								

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli időt jelzi.
A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Püspök-Ladány—Debreczen—Ermihályfalva.									
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.			
Budapest	ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15	Kolozsvár	ind.	5 23	7	12 32	6 13	11 01	P.-Ladány	ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08
Rákos	—	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28	Jegenye	—	—	7 59	† 1 14	7 16	—	Debreczen	—	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41
Ujszász	—	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56	B.-Hunyad	—	—	6 40	8 37	1 44	7 54	12 20	Ermihályfalva	—	6 35	3 57	7 29	1	4 58
Szolnok	—	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19	Csucsá	—	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52							
Szajo	—	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33	Rév	—	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34							
P.-Ladány	—	10 43	2	5 28	11 53	12 55	Élesd	—	5 54	† 7 59	10 25	† 3 15	9 49	† 1 48							
Báránd	—	—	2 12	—	12 07	—	Mező-Telegd	—	6 21	8 11	10 42	† 3 28	10 07	2 01							
Sáp	—	—	2 27	† 5 48	12 24	—	F.-Vásárhely	—	6 49	—	11 01	—	10 27	—							
B.-Ujfalu	—	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	Váradi-Velenceze	—	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 25							
M.-Peterd	—	—	3	—	1	—	Nagyvárad	—	7 11	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31							
M.-Keresztur	—	—	3 12	—	1 14	—	Nagyvárad	—	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38							
Bors	—	—	3 25	—	1 28	—	Püspöki	—	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—							
Püspöki	—	11 48	3 32	—	1 36	—	Bors	—	2 47	—	11 54	—	11 22	—							
Nagyvárad	—	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	Mező-keresztur	—	3 12	—	12 05	—	11 37	—							
Nagyvárad	—	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	Mező-Peterd	—	3 30	—	12 17	—	11 50	—							
V.-Velence	—	—	4 05	—	2 30	2 25	B.-Ujfalu	—	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18							
F.-Vásárhely	—	—	4 16	—	2 41	—	Sáp	—	4 39	† 9 38	12 47	—	12 25	—							
M.-Telegd	—	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	Báránd	—	5 01	—	1 01	—	12 41	—							
Élesd	—	† 1 02	4 56	† 7 28	3 21	† 3 04	P.-Ladány	—	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03							
Rév	—	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	Szajol	—	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19							
Csucsá	—	2 16	6 31	8 37	4 52	4 16	Szolnok	—	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39							
B.-Hunyad	—	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	Ujszász	—	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58							
Jegenye	—	15	7 49	† 9 33	† 6 01	—	Rákos	—	—	1 37	6 03	9 28	6 52	7 38							
Kolozsvár	—	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	Budapest	—	—	1 50	6 20	9 40	7 10	7 50							

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.							
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Nagyvárad	ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged	ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad	ind.	10 20	4 30	7	Arad	ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi	—	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely	—	4 38	11 05	7 50	Ósi	—	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza	—	6 14	12 31	10 54
Less	—	10 48	5 01	7 40	Orosháza	—	5 41	11 54	9 20	Less	—	10 48	5 01	7 40	Csaba	—	6 40	12 57	11 24
Gyapju	—	10 56	5 10	7 52	Csaba	—	7 00	2 33	4 50	Gyapju	—	10 56	5 10	7 52	Csaba	—	7	2 33	4 50
Cséffa	—	11 03	5 19	8 05	Gyula	—	7 27	3 05	5 26	Cséffa	—	11 03	5 19	8 05	Gyula	—	27	3 05	5 26
Szalonta	—	11 26	5 44	8 46	Sarkad	—	7 47	3 27	5 56	Szalonta	—	11 26	6 44	8 46	Sarkad	—	7 40	3 27	5 56
Kötegyán	—	11 46	† 6 05	9 15	Kötegyán	—	7 57	3 39	6 10	Kötegyán	—	11 46	6 05	9 15	Kötegyán	—	7 50	3 39	6 10
Sarkad	—	11 57	6 17	9 31	Szalonta	—	8 23	4 10	6 47	Sarkad	—	11 57	6 17	9 31	Szalonta	—	8 24	4 10	6 47
Gyula	—	12 21	6 44	10 01	Cséffa	—	8 42	4 34	7 18	Gyula	—	12 21	7 44	10 01	Cséffa	—	8 4	4 34	7 18
Csaba	—	2 10	7 41	4 44	Gyapju	—	—	4 42	7 29	Csaba	—	2 10	7 41	4 44	Gyapju	—	—	4 42	7 21
Orosháza	—	3 10	9 10	5 50	Less	—	9 04	5 00	7 51	Orosháza	—	3 10	9 10	5 50	Less	—	9 04	5	8 56
H.-M.-Vásárhely	—	4 00	10 02	7 00	Ósi	—	9 21	5 19	8 16	H.-M.-Vásárhely	—	4 00	10 02	7 00	Ósi	—	9 21	5 19	8 11
Szeged	—	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad	—	9 32	5 30	8 31	Szeged	—	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad	—	9 32	5 30	8 39

Nagyvárad—Belenyes—Vaskó.				Vaskó—Belenyes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Ermihályfalva.				Ermihályfalva—Nagyvárad.				
	Tv.sz.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Tv.sz.	Sz. v.		Sz. v.	v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.
Nagyvárad	—	5 35	2 40	Vaskó	—	4	2 55	Nagyvárad	—	4 15	† 4	Ermihályfalva	—	6 10	5 20	
V.-Velence	—	5 47	2 51	Lunka-Rézbánya	—	4	12	3 08	B.-Püspöki	—	4 30	7 10	Érselind	—	6 40	6
Félix-Fürdő	—	6 11	3 13	Szudrics	—	4	39	3 37	Bihar	—	4 50	7 36	Székelyhid	—	7 10	6 48
Kardó	—	6 26	3 27	Belényes	—	5	07	4 16	Paptamási	—	5 14	8 05	Nagykánya	—	7 22	7 02
Nyárló	—	7 07	4 07	Sonkolyos	—	† 5	28	† 4 39	Gyapoly	—	5 27	8 21	B.-Diószeg	—	7 35	7 22
Magyar-Gyepes	—	7 19	4 18	Belényes-Ujlak	—	† 5	40	† 4 51	B.-Diószeg	—	5 43	8 44	Gyapoly	—	7 50	7 40
Tasádfő	—	7 34	4 32	Sólyom	—	5	49	5 01	Nagykánya	—	5 55	8 59	Paptamási	—	8 11	8 08
Drág-Cséke	—	7 55	4 46	Gyanta	—	6	05	5 22	Székelyhid	—	6 24	9 32	Bihar	—	8 29	8 33
Magyar-Cséke	—	8 12	† 5 01	Hollód	—	6	40	6	Érselind	—	6 45	10	B.-Püspöki	—	8 52	8 58
Dusced	—	8 25	† 5 13	Szombatság-Rogoz	—	† 7	01	6 29	Ermihályfalva	—	7 15	10 36	Nagyvárad	—	9 06	